

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 1T/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712010886
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Róbert Veterník
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5712010886.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Róberta Veterníka a prísediacich Márie Latiakovej a JUDr. Jozefa Ťapaja na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Martin dňa 25.06.2014 takto

rozhodol:

E. S. K. E. I. F. Z. R. Á., S.. Q., F.. XX. XX. XXXX R. E., trvale bytom
E. Č. Č.. XX, Z.. Q. Q., zamestnankyňa
spoločnosti DH-Personal, spol. s r. o., Staré Grunty č. 36, 841 04
Bratislava,

uznáva sa za vinnú, že

- od presne nezistenej doby po 01. júli 2010 v mieste svojho trvalého bydliska v obci E. Č., Z.. Q. Q., R. rodinnom dome Č.. XX, maloletého E. Z., F.. XX. XX. XXXX, ktorý jej a C. S., F.. XX. XX. XXXX, bol rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/215/2010 zo dňa 06. 10. 2009, počnúc dňom 01. 07. 2010, zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, opakovane a často trestala tak, že ho bila remeňom, zväzovala mu ruky a nohy, neskôr mu ich lepila za chrbtom, nahého ho nechávala spať na zemi, lebo sa pocikával a pokakával, zatvárala ho do igelitového vreca na odpady, opakovane ho sprchovávala studenou vodou, nepúšťala ho mimo priestorov vyššie uvedeného rodinného domu, nenavštevovala s ním pediatrickú, ani inú odbornú ambulanciu aj napriek tomu, že si to jeho zdravotný stav vyžadoval, pričom naposledy 14. 09. 2011 v čase okolo 11.30 hod. po tom, čo sa maloletý E. Z., nar. XX. XX. XXXX, pocikal, vyzliekla ho donaha a vo vani ho osprchovala horúcou vodou, čím mu spôsobila rozsiahle popáleniny hrudníka, brucha, oblasti prednej a zadnej časti trupu, genitálií, oboch stehien I. až III. stupňa, ktoré zasiahli 42 % tela maloletého E. Z., a následne mu nezabezpečila včasnú lekársku odbornú pomoc, liečila ho nesprávnym postupom, v dôsledku čoho dňa 16. 09. 2011 o 07.15 hod. mal. E. Z., F.. XX. XX. XXXX, na následky rozvinutia popáleninového šoku zomrel,

t e d a

- týrala blízku osobu, ktorá bola v jej starostlivosti, spôsobujúc jej fyzické a psychické utrpenie bitím, spôsobením popálení rôzneho druhu, pohrdavým až zlostným zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, bezdôvodným odopieraním ošatenia, hygieny a zdravotnej starostlivosti, a takým činom spôsobila smrť,

č í m s p á c h a l a

- zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák..

Z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovanú na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin podal na Okresný súd Martin ešte pod pôvodnou sp. zn. 13T/107/2012 dňa 05.06.2012 obžalobu na obv. E. S. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť skutkom v nej uvedeným.

Okresný súd v Martine rozhodol o veci rozsudkom pod pôvodnou sp. zn. 13T/107/2012 dňa 27.06.2013 tak, že obžalovanú uznal za vinnú zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. pre skutok v ňom uvedený a súčasne rozhodol o treste. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obžalovaná E. S., rovnako aj prokurátor Okresnej prokuratúry Martin, a o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1To/87/2013 dňa 27.08.2013 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/107/2012 zo dňa 27.06.2013 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Po zmene senátu na základe Dodatku č. 8 k rozvrhu práce na rok 2013 bola táto trestná vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie novému sudcovi Okresného súdu Martin, ktorý nariadil termín hlavného pojednávania na deň 22.10.2013, na ktorom nebol daný súhlas k zmene senátu, hlavné pojednávanie tak bolo potrebné vykonať znova, a na ktorom vznikla možnosť a ochota obžalovanej a prokurátora konať o dohode o vine a treste. Preto bola táto trestná vec vrátená prokurátorovi Okresnej prokuratúry Martin na konanie o dohode o vine a treste, ktoré sa uskutočnilo dňa 12.11.2013 a bolo neúspešné, preto prokurátor podal na Okresný súd Martin obžalobu na obv. E. S. už pod sp. zn. 1T/88/2013 dňa 13.11.2013 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorý mala spáchať skutkom v obžalobe uvedeným.

Na konaných hlavných pojednávaniach bolo vykonané dokazovanie prečítaním skorších výpovede obžalovanej postupom podľa § 258 ods. 4 Tr. por., keďže na hlavnom pojednávaní využila svoje právo nevyvolať s tým, že trvá na všetkých svojich výpovediach z prípravného konania a aj na skoršom hlavnom pojednávaní, taktiež prečítaním výpovede svedkyne H. Z. z prípravného konania, keďže využila svoje právo a k veci na hlavnom pojednávaní odmietla vypovedať, výsluchom svedka D. Z., výsluchom znalca MUDr. Andreja Hajtmana. Postupom podľa § 263 ods. 1 Tr. por. boli prečítané výpovede svedkov C. S., E. O. Q., H. E., J. E. L. P., I. S., S. P.P., F. Z., E. Z.. Postupom podľa § 270 ods. 2 Tr. por. bola oboznámená fotodokumentácia z obhliadky tela E. Z., postupom podľa § 268 ods. 2 Tr. por. bol oboznámený a prečítaný znalecký posudok zo súdnej pitvy, znalecké posudky KEU PZ, k znaleckému posudku výsluch znalkyne MUDr. Soni Fabiánovej na hlavnom pojednávaní. Postupom podľa § 269 Tr. por. boli prečítané listinné dôkazy vo vzťahu k zdravotnému stavu, prešetrovania pomerov, lekárskeho správ, zápisnice o ohliadke miesta činu s pripojenou fotodokumentáciou a náčrtkom, správou obce, zamestnávateľa, potrebné lustrácie vo vzťahu k osobe obžalovanej a po prečítaní aj ostatného spisového a dokumentačného materiálu, taktiež postupom podľa § 269 Tr. por. bol ustálený skutkový a trestnoprávny stav veci tak, ako je uvedené aj vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom pri prejednávaní veci bol Okresný súd Martin viazaný vysloveným právnym názorom Krajského súdu v Žiline v uznesení sp. zn. 1To/87/2013 zo dňa 27.08.2013, ním sa Okresný súd Martin riadil a spravoval, popri povinnosti vykonať celé hlavné pojednávanie odznova.

Sama obžalovaná už v konaní pod novou sp. zn. 1T/88/2013 na hlavnom pojednávaní dňa 22.01.2014 vyhlásila, že sa necíti byť vinná zo skutku uvedeného v obžalobe a trestnú činnosť poprela. Poukázala na svoje skoršie výpovede, v ktorých v podstate vypovedala, že má tri deti. Jednou z nich je aj H. Z., ktorá mala problémy so svojím manželom v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o jej deti a po tom, ako ju sociálka informovala, že H. deti chcú umiestniť v detskom domove sa s manželom rozhodli, že požiadajú súd o zverenie detí, medzi nimi i mal. E. do starostlivosti, čo sa aj stalo. O mal. E. bolo vždy postarané, tento bol hyperaktívny, bol aj na psychiatrickom liečení v Kremnici a Hrani, boli s ním zdravotné problémy. E. sa viackrát cez deň pomočoval. Je pravda, že mu niekedy šuchla na zadok, ale nie je pravda, že by ho bila remeňom, uväzovala ho o stoličku okolo pása. Vtedy mu však dali na stôl hračky alebo noviny, aby si pozeral obrázky, a uväzovali ho k stoličke buď lepiacou páskou alebo fáčom. Robila to vtedy, keď potrebovala vybehnúť vonku, „alebo čo“, alebo keď vyrušoval. Nebolo to každý deň, možno tak raz za mesiac, raz za týždeň, „ako prišlo.“ E. spával na matracoch na zemi, lebo sa pomočoval, pretože by posteľ „prehnili z toľkého moču.“ Niekedy sa povyzliekal donaha, keď sa pocikal. Vody sa niekedy bál,

niekedy nie. Sprchovali ho vlažnou vodou, niekedy teplejšou, nikdy sa sám nesprchoval. Naposledy (v čase skutku), keď sa stalo, že sa pocikal, vyzliekla ho a dala do vane, išla odtiahnuť polievku zo sporáka a počula rev z vane, nevedela čo sa stalo. Keď tam prišla, zistila, že si mal. E. pustil sprchu. Vybrala ho z vane, utrela, natrela slnečnicovým olejom, myslela si, že mu to prejde, že to nie je až také vážne. Dávali mu aj olejček na opaľovanie a repík. E. normálne komunikoval, bol živý, normálne jedol, aj sa ho pýtala, či mu niečo je. On vravel, že mu nič nie je. Videla na ňom červené oblasti na tele v oblasti brucha a panvy. Na hlavnom pojednávaní navyiac vypovedala, že mal. E. nebol samostatný, ubližoval si, predtým skôr bol u psychiatričky, tiež na psychiatrickom liečení. Pomočoval sa asi trikrát do dňa, nikdy ho však za to nebili ani netrestali. Priväzovala ho len vtedy, keď si potrebovala niečo vybaviť na možno 5-10 minút, býval agresívny. Avšak keď bol priviazaný, dostal niečo na hranie. Ruky mu nezväzovala, ani členky, len okolo pása. Ústa mu nelepila. E. sa nikdy nevyhrážala. Nikto iný na matracoch na zemi nespával, málokedy sa stalo, že sa pokakal. Modriny mal. E. mával, spôsoboval si ich však sám. Pri kúpaní a sprchovaní niekedy vyliezol z vane sám. Von chodieval s manželom, niekedy s dcérou. Na dvore sa mohol hrať kedy chcel. Do vreca ho nikdy nedávala. Niekedy sa tešil zo sprchovania, inokedy nie. Vôbec nevedela, že má s E. chodiť k detskému lekárovi. Keď šla vtedy umyť mal. E., vyzliekla ho v kuchyni, odniesla na rukách do kúpeľne, tu ho vložila do vane, v bojleri bola horúca voda, mali pákové batérie, potom šla odstaviť polievku, keď zrazu počula z kúpeľne krik. To, čo sa stalo si vysvetľuje tak, že si musel pustiť sprchu mal. Marek sám. Videla, ako mal. E. stojí vo vani a sprcha strieka, voda vytekala z hadice, lebo nemali ružicu a striekala aj na neho a aj vedľa. Šikovne ho z vane vytiahla, poutierala. Voda striekala silným prúdom. Keď k nemu prišla, skákal vo vani, plakal a nič nehovoril. Podskakoval nožičkami. Dcéra H. so zaťom im výživné neplatili, čo ani od nich nežiadali. Problémy s mal. E. hlásila psychiatričke, sociálnemu pracovníkovi, chodili k nim aj domov, a to asi trikrát za celú dobu. Popáleniny na chrbte u mal. E. si nevie vysvetliť. Nevie prečo jej dcéra na ňu tvrdí tieto veci, ktoré sú jej kladené za vinu.

Aj keď sa sama obžalovaná k spáchaniu žalovaného zločinu skutkom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku nepriznala, je okrem nie rozumne vysvetliteľnými spôsobmi jej „výchovy“, o ktorých sama vo svojej výpovedi vypovedala v otázke uväzovania, nenavštevovania lekára napriek vedomosti o zdravotnom stave dieťaťa, jeho nechání samého vo vani, nelogickým vysvetľovaním dôvodov a príčin, za ktorých malo dôjsť k popáleniu mal. E. a to i k nadväznosti na ďalšie vykonané dôkazy, nemožnosťou vysvetliť popáleniny na chrbte mal. Mareka, usvedčovaná výpoveďami dvoch priamych svedkov - H.B. Z. a D. Z., ktorí sú korunnými, očitými, svedkami konania a správania sa obžalovanej vo vzťahu k mal. E. a k jej „výchovným“ spôsobom a zaobchádzaním s ním, pričom výpovede týchto dvoch priamych svedkov sú jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, spĺňajúce atribúty plnohodnotných a nespochybniteľných usvedčujúcich dôkazných prostriedkov tak, ako to konštatoval i Krajský súd v Žiline vo svojom zrušujúcom uznesení, nebol zistený žiadny motív týchto svedkov krivo obviniť alebo ublížiť obžalovanej, ktorá sa starala o ich deti, pričom vo výpovediach týchto svedkov neboli zistené žiadne nezrovnalosti a vzájomné nezhody tak, ako to opätovne konštatoval i odvolací súd vo vzťahu k pôvodnému rozsudku. Usvedčovaná je i výpoveďou znalcov MUDr. Soni Fabiánovej a MUDr. Andreja Hajtmara vrátane nimi vypracovaného znaleckého posudku, listinnými dôkazmi vo vzťahu k zdravotného stavu maloletého E. a k potrebe lekárskej a zdravotnej starostlivosti u neho, rôznymi správami vrátane zápisnice o ohliadke miesta činu s pripojenou fotodokumentáciou, neopomínajúc ani stav tela mal. E. Z. v rámci jeho ohliadky a fotodokumentácie, pričom ďalšie dôkazy, ktoré boli vykonané sú už len nepriameho charakteru alebo charakteru, ktorý svedčí o ignorácii, nezáujme, „nevidení- nepočutí“ toho, čo sa dialo spoločensky neprípustne na už nebohom mal. E. vrátane zlyhaní, ktoré sú už neodvratiteľné k osobe mal. E. Z., pričom obhajoba obžalovanej značnú časť na uvedené zameriavala, vykresľujúc sa ako vzorná stará matka, ktorá v iných sférach v starostlivosti o rodinu, o deti nemala mať problémy. Je však nespochybniteľné a preukázané, že je potom otázne, prečo práve maloletý E. bol osobou, voči ktorej sa takto správala, aj keď uvedené popiera. Je dostatočne jasne a bez pochybností preukázané, že maloletý E. bol osobou takto trpiacou a v tomto smere nie je ani ospravedliteľné poukazovanie obžalovanej na to, že sa mala túto situáciu snažiť riešiť - kontaktovaním sa na úrade, sociálnych pracovníkov, pretože i keď by mal maloletý E. správanie také, ako o ňom vypovedala, mal na to uvedenú svoju diagnózu, o ktorej vedela, s ktorou bola uzročená, ktorej bola povinná sa prispôbovať a starať sa o neho riadnym a zákonom prípustným spôsobom a nie volenými „obludnými“ postupmi starostlivosti a trestania maloletého E. Z.. Svedkovia z prostredia rodiny a spoločnej domácnosti obžalovanej využili svoje zákonné právo a k veci odmietli vypovedať.

Bez ohľadu na subjektívne vnímanie a tvrdenia obžalovanej vrátane jej obhajobných konštrukcií o podstate nevidení, nevedení ničoho protiprávneho spoločenského, stoja proti nej nielen dva priame

dôkazy - očití svedkovia, ale aj výpovede obidvoch znalcov MUDr. Soni Fabiánovej a MUDr. Andreja Hajtmana a nimi vypracovaný znalecký posudok, ktorý je nespochybniteľne objektívneho charakteru, vychádzajúci z odborných lekárskejších skúseností a stavu faktov, ktoré zistili a ktoré vychádzajú z - bohužiaľ - len tela maloletého E. Z. a sú taktiež jednoznačným dôkazom o výchove a starostlivosti obžalovanej a logicky podporujú a nadväzujú na výpovede dvoch priamych svedkov konania obžalovanej, popri aj nepriamych dôkazoch vo vzťahu k neposkytovaniu potrebnej zdravotnej starostlivosti, nezdržiavaniu sa maloletého E. vonku, praktickej nevedomosti iných osôb o jeho živote, ako u iných detí.

Svedkyňa H.B. Z. vo svojej výpovedi z prípravného konania potvrdila, že videla na vlastné oči, ako jej matka - obž. E. S. lepila mal. E. hrubou priehľadnou lepiacou páskou, pričom mu lepila nohy v oblasti členkov a ruky mu lepila za jeho chrbtom dozadu. Niekedy, keď pišťal, mu lepila aj ústa. Vie, že obžalovaná mal. E. priväzovala aj o stoličku, aby nikam nechodil. A keď sa jej pýtala, prečo to robí, odvrkla jej, že je hyperaktívny a robí zle. Koľkokrát jej aj obžalovaná povedala, aby sa do toho nestarala a že by aj jej bola „usušila“, keby jej niečo povedala. Videla aj to, ako obžalovaná takto zlepeného mal. E. vopchala do čierneho vreca na odpadky, ktoré mávajú v záchode. Robila to furt. Vravela jej, aby s tým prestala, že sa tam aj sparí, na čo jej obžalovaná odvrkla, aby sa nestarala. Obžalovaná „furt ťala“ mal. E., hovorila mu, že „aj tak ťa zabijem.“ Voči tomuto sa mal. E. bránil, začal hrýzť, bol nervózny. Obžalovaná mal. E. bila aj remeňom. Na zemi spával nahý, pretože sa mal obžalovanej pocikávať a „posierať“, aby nemusela furt prať. Taktiež býval veľmi často domodrený. Veľakrát sa stalo, že prišla a zobrala mal. E. na ruky na čo jej obžalovaná povedala, aby ho nechala tak, že je „bujak zlý.“ Tiež sa veľakrát stalo, že keď mu priniesla sladkosti, tak si ich schoval do vreca, lebo by ho mama (obžalovaná) hrešila, že je zlý a že si nezaslúži. Toto, čo sa dialo, neoznámovala, lebo mala strach kvôli výživnému, ktoré s manželom obžalovanej neplatili a báli sa, že ich dajú na políciu. Preto radšej mlčala. Vie, že keď sa mal. E. „počúral alebo posral,“ tak ho sprchovali v ľadovej vode, lebo povedali, že si teplú vodu nezaslúži. O tom, čo sa stalo jej mama povedala, že sa mal. E. popálil a že má „len trochu nožičky popálené,“ a že ho do nemocnice zobrali kvôli záchvatom, ktoré mával. Nevedela (svedkyňa), že mal. E. bol až toľko popálený. Ďalej poukázala na to, že mal. E. sa vody bál, prišiel sa umývanie a sám by si vodu na seba nepustil. Takisto by do nej sám nevliezol, lebo mali hlbokú vaňu. Obž. E. S. tak, ako vypovedala (svedkyňa) o jej správaní, tak sa takto správala k mal. E. „furt“. Za deťmi chodievala a matka jej pritom hovorievala, že čo zlé jej mal. E. porobil. Často vykrikovala, že ho zabije. Obžalovaná mala mal. E. za blázna.

Svedok D. Z. na hlavnom pojednávaní dňa 22.01.2014 v podstate vypovedal, že by chcel radšej prečítať svoju výpoveď, lebo sa k tejto veci nechce vracieť. Následne uviedol, že čo si pamätá a videl, ako bol mal. E. zviazaný, ležal na posteli, zviazané mal ruky aj nohy. K obžalovanej chodieval nepravidelne a to, čo videl, neoznámil nikomu, nevie však prečo. Vie, že maloletého E. zverili obžalovanej do náhradnej osobnej starostlivosti, a že aj pred ním obžalovaná mal. E. „sem tam vycapala po riti.“ Na vec sa už bližšie nechcel rozprávavať, poukázal na to, že to bol jeho syn, ktorý je už nebohý. Následne bol konfrontovaný so svojou vlastnou prečítanou výpoveďou z prípravného konania, a v ktorej v podstate vypovedal, že keď prišiel k svokre, videl mal. E. ležať oblečeného na posteli so zviazanými rukami aj nohami. Ruky mal zviazané za chrbtom v oblasti zápästia, nohy zviazané pri členkoch, čoho sa zhrzil a pýtal sa obžalovanej, že čo to má znamenať. Ona mu na to odpovedala, že bol zlý, že ho musela uväzovať. Ďalej poukázal na to, že s ním nechodili vonku, musel stále „trčať doma.“ Obžalovaná mu vravela, aby to nechal tak, on to aj tak nechal, bol ticho, lebo sa bál, že by ho udala, že neplatí na deti. Ešte raz sa stalo, že videl takto zviazaného mal. E. s rukami za chrbtom. V prvom prípade, keď ho videl uväzovaného, ho odviazala F. v tomto druhom prípade ho rozviazali deti, lebo išiel jesť. Od svojej ženy (svedkyne H. Z.) vie, že aj ona videla kadečo, čo robila obžalovaná s mal. E.. Obžalovaná sa zamerala na mal. E.. Tiež jeho žene (svedkyňi H. Z.) povedalo jedno z detí, že „mama ty ani nevieš, čo s ním doma robila, ale ani ti to nepoviem“. Vie, že mal. E. nemal rád kúpať sa, bál sa vody, „škriekal,“ keď žena na neho pustila vodu. Žena (svedkyňa H. Z.) mu aj párkrát povedala, že videla na mal. E. modriny, že ich mal po tele, ale povedala, že to vyzeralo ako z bitky a on ich vtedy ešte zastával a povedal svojej žene, že E. asi spadol.

Svedok C. S. využil svoje zákonné právo a ako manžel obžalovanej odmietol vypovedať. Svedkyňa I. S. taktiež využila svoje zákonné právo a ako dcéra obžalovanej k veci odmietla vypovedať. Obdobne tak aj svedkyne F. Z. I. E. Z., ako vnučky obžalovanej využili svoje zákonné právo a k veci odmietli vypovedať.

Svedok H. E. vypovedal, že občas S. pomáhal, keďže jeho krstná S. P. býva s nimi vo dvore. Pamätá si, že v septembri 2011, vo štvrtok, keď ešte mal. E. žil, keďže zomrel v piatok, bol u S. pomáhať so strechou. Videl mal. E., ktorý sa na neho usmial, sadol si vedľa neho, usmial sa a potom šiel pozeráť televízor. Nič si na ňom nevšimol, bol veselý, väčšinou sa takto smial na každého, inak bol tichý, zatrpknutý. S. pozná ako pracovitých ľudí, deti ich poslúchali bez strachu. Nevidel, že by mal. Marekovi starí rodičia, teda aj obžalovaná, sa k nemu správali inak, ako k deťom, i keď tam chodil málo. Obžalovaná sa s mal. E. rozprávala normálne. Videl ho ísť málokedy na dvor, chodil s ním niekto, lebo bol prchký. Nikdy nevidel, že by mal. E. chcel ísť na dvor, a že by mu to zakázali. Nevedel sa vyjadriť, či deti chodili po doktoroch alebo na liečenia. S. sa mu nikdy nesťažovali, že deti sú neposlušné.

Svedkyňa S. P.P. vypovedala, že s rodinou S. sa stretávajú iba na dvore, pozdravia sa, nenavštevujú sa. Je pravdou, že z ich domu bolo počuť krik a plač, brala to však tak, že aj ona má malé deti a tie plačú a ona tiež na svoje deti pokričí. Chlapcov z rodiny S. nevidela na dvore, nepúšťali ich von a to vraj preto, že sú ťažko zvládnuteľní a že zle robia. Chlapcov videla len párkrát, naozaj veľmi málo, že sú vonku. Odpovedali jej len vtedy, keď sa im prihovorela, na nič sa nesťažovali. Nevidela na nich zranenia. Vôbec nevie povedať, čo sa v rodine S. dialo, sama má v starostlivosti troch synov a má okolo nich čo robiť, zaujíma sa len o svoju rodinu a nemá čas sledovať, čo sa deje v druhých domoch. Na hlavnom pojednávaní navyše - i keď vypovedala o jej vnímaní normálnej starostlivosti obžalovanej o deti, - tak konkrétne sa už k mal. E. úplne presne vyjadriť nevedela s odkazom na to, že sa s S. nenavštevovali. Mal. E. sa jej zdal uzavretý, zväčša sa nehrával s deťmi. Stávalo sa, že občas vybehol von, vtedy za ním niekto vybehol, s vyjadrením, že prečo jej ušiel.

Svedkyňa E.. L. P.S. vypovedala, že bola ustanovená poškodenému mal. E. Z. ako opatrovník na vykonávanie jeho práv. Mal. E. Z. bol aj so svojimi súrodencami zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, E. S. I. C. S. počnúc dňom 01.07.2010, pričom vypovedala o dôvodoch takéhoto rozhodnutia vo vzťahu k rodičom maloletých detí. Z dôvodu riešenia umiestnenia detí H. Z. v detskom domove, bol vykonaný pohovor s obžalovanou, ktorá sa spolu s manželom rozhodla, že sa budú o vnúčence starať. Následne podali návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom aj bez tohto rozhodnutia deti bývali u starých rodičov. Párkrát ich úrad navštívila obžalovaná a uviedla, že E. I. D. sú hyperaktívny, že s nimi majú výchovné problémy, a že si robia vzájomne zle. Naposledy boli na šetrení v rodine pred skutkom 16.06.2011 a ďalšie mali naplánované v polovici septembra 2011. Šetrením v rodine nezistili žiadne fyzické ani psychické týranie zo strany starých rodičov, a to ani u mal. E.. Nedostali žiadny, ani anonymný, podnet zo strany susedov. Uviedla tiež, že dňa 30.09.2011 sa na ich úrad dostavila H. Z., kde uviedla, že v rodine jej matky (obžalovanej) dochádzalo k tomu, že obžalovaná mal. Mareka často lepila lepiacou páskou, pretože ho nevládali, lepili mu ruky, nohy, ležal na zemi cez deň aj v noci. Svedkyňa si pamätala ako jej H. Z. ukázala, ako E. nosil prekrížené ruky v zápästí pred sebou, a že keď sa obžalovanej H. pýtala, že prečo ho neprikryjú, tak jej mala obžalovaná povedať, že by museli stále prať, lebo sa pošpiní. H.B. Z. jej ďalej uviedla, že sama videla na vlastné oči, keď ho obžalovaná sprchovala ľadovou vodou, keď plakal alebo sa pocikal. Nevedela sa vyjadriť k tomu, že prečo k nim najprv chodila obžalovaná so snahou riešiť problémy a hľadať pomoc, prečo už potom chodiť prestala, keď mala mať naďalej problémy. Boli im vždy nápomocní.

Svedok E.. T. Q. vypovedal, že rodinu Z. na ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice riešili z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o maloleté deti a tiež pre problémy s nevyhovujúcim bývaním. Prešetrením pomerov dospeli k záveru, že starostlivosť o deti by mohla byť zabezpečená u starých rodičov S., ktorí vedeli o situácii v rodine, najmä o mentálnom postihnutí u dvoch z vnukov. Situáciu v rodine sledovali z úradnej povinnosti, avšak približne dvakrát do roka. Na tento fakt poukazoval aj v súvislosti s vyjadrením, že pri takýchto kontaktoch nezistili problémy v hygiene, v materiálnej starostlivosti o dieťa, nevideli znaky po bitke či ubližovaní dieťaťu. Obžalovaná sa k nim opakovane dostavovala na konzultácie. Návštevy rodiny S. boli približne dva razy do roka aj preto, lebo nemali žiadne negatívne poznatky a nemali dôvod na častejšie návštevy.

Zo znaleckého posudku vo veci súdnej pitvy nebohého mal. E. Z. vyplýva, že na jeho telo pôsobilo vonkajšie násilie rôzneho účinku majúce za následok vznik zranení viacerých typov. Zistili zranenia charakteru škrabancov, vyhodnotené ako úchopové, vzniknuté prstami a nechtami pri úchope a poškrabaní rukou inej osoby, napr. z dôvodu pridržania, pri umývaní, sprchovaní, za stolom pri jedle a podobne s tým, že nevylúčili, že tieto zranenia, alebo časť z nich si mohol spôsobiť aj mal. E. Z. predovšetkým v súvislosti s hyperkynetickou poruchou správania sa, či v dôsledku bolesti po

inkriminovanom popálení. Ďalej zistili na tele nebohého tri kruhové krvné podliatiny s rozstupom cca 1 centimeter a 0,5 centimetra od seba vľavo, bočne na trupe, tiež krvnú podliatinu na vonkajšej a dolnej ploche dolnej časti ľavého predlaktia s farebným zvýraznením troch priečných pruhov s pravidelným odstupom cca 1 centimeter od seba a menšie pruhovité krvné podliatiny na ľavej dlani, ktoré vznikli účinkom tlaku na povrch tela. Taktiež ich vyhodnotili ako úchopové zranenia, ktoré mohli veľmi dobre vzniknúť pri pevnejšom úchope v oblasti pri pevnejšom úchope rukou inej osoby zodpovedajúcej inkriminovanému popáleniu, napr. pri jeho dávaní alebo vyberaní z vane, sprchovaní a podobne. Ďalej zistili krvnú podliatinu vpravo na čele, tri odreniny v jej mieste, odreninu, prípadne povrchovú ranu vľavo hore na čele, krvnú podliatinu nad pravou jarmovou kosťou a v pravej spánkovej krajine, odreninu v mieste pri vonkajšom kútiku oka, odreninu pri brade, odreninu na zadnej ploche rozhrania hornej a strednej tretiny ramena, krvnú podliatinu v okolí lakťa a na lakti, štyri odreniny v jej mieste a krvné podliatiny pod lakťom z vonkajšej strany na zadnej ploche v dolnej tretine predlaktia z vonkajšej strany a na zadnej ploche zápästia a hornej časti chrbta ruky z palcovej strany na pravej hornej končatine, odreninu na zadnej ploche hornej tretiny ramena a odreninu a krvnú podliatinu na zadnej ploche hornej tretiny predlaktia na ľavej hornej končatine a viaceré krvné podliatiny a odreniny v oblasti kolien, predkolení a nôh dolných končatín, ktoré boli rôzneho stária vzniknuté v časovom úseku dva dni až 2-3 týždne pred smrťou, pričom i tieto boli - z hľadiska príčiny smrti - nevýznamnými povrchovými zraneniami. Zranenie najväčšieho rozsahu a najzávažnejšieho charakteru vedúce k smrti mal. E. Z. predstavovali popáleniny prvého až tretieho stupňa postihujúce podľa rozsahu cca 42 % povrchu tela: na tvári obojstranne v spánkových krajinách, na lícach, na prednej časti nosa, perách, brade, v oblastiach pod dolnou čeľusťou, na pravej ušnici a v hornej oblasti krku vpravo, popálenina prvého stupňa, v mieste okolo ľavého kútiku úst, v oblasti a okolí brady a pod dolnou čeľusťou vpravo i vľavo ložiská popálením druhého stupňa, na hrudníku od oblasti vpravo dole a vľavo od prsnej bradavky s pokračovaním na oblasť podbruška popálenina tretieho stupňa, na hrudníku vpravo bočne dole, v dolnej oblasti podbruška, nad panvovou oblasťou, na vonkajších genitáliách, perineu, v okolí anusu, vpravo a prístredne v driekovej a križovej oblasti chrbta, v pravej sedacej oblasti, v dolnej časti ľavej časti sedacej oblasti a na stehnách dolných končatín popálenina druhého stupňa s obnaženou vlhkou spodnou vrstvou pokožky po sekundárnom odstránení jej vrchnej vrstvy a na vnútornej ploche dolnej polovice pravého predlaktia, zápästia a chrbta ruky popálenina prvého až druhého stupňa. Podľa dĺžky účinku a stupňa teploty je prvý stupeň popálením charakterizovaný začervenaním, často sprevádzaním opuchom. Druhý stupeň je charakterizovaný tvorbou pľuzgierov alebo až búl. Tretí stupeň je charakterizovaný tvorbou príškvarov s nekrózou (odumretím) pokožky a koria (časti kože pod pokožkou). Pri veľkosti popálenej plochy na cca 40 % povrchu tela úmrtnosť rýchlo stúpa, pričom závažnosť popálením ďalej stúpa v závislosti od stupňa popálenia a za život ohrozujúce sa pokladajú popáleniny tretieho stupňa zasahujúce u detí už 5 % povrchu tela, pričom u mal. E. Z. popálenina tretieho stupňa situovaná na hrudníku od oblasti vpravo dole a vľavo od prsnej bradavky s pokračovaním na oblasť podbruška zasahovala približne 6-7 % povrchu jeho tela. Prvé tri dni od popálenia je jedinec ohrozený na živote šokom tak, ako to bolo aj u mal. E. Z.. Javí sa pravdepodobným, že k vzniku týchto popálením mohlo dôjsť veľmi dobre pri sprchovaní účinkom horúcej vody zo sprchy a počas účinkovania tejto horúcej vody na telo sa mal. E. Z. nachádzal v stoji s hlavou aj trupom v predklone, pričom horúca voda vytekajúca zo sprchy účinkovala na jeho telo pravdepodobne z pravej strany tela mal. E. Z.. Pri zistenom rozsahu popálenej plochy, ako aj topanatomickej oblasti prednej i zadnej plochy trupu a stehien mal. E. Z., je vznik popálením konaním samotného maloletého (pri samosprchovaní) nereálny a bol spôsobený konaním inej osoby. Rozvoj popáleninového šoku bol celkovou reakciou organizmu mal. E. Z. na vznik popálením. Obdobie šoku u neho nastúpilo ihneď po popálení a rozvinulo sa v necelých dvoch dňoch. Pri zistených rozsiahlych a hlbokých popáleninách bolo bezpodmienečne nutné okamžite privolať Rýchlu lekársku pomoc, prípadne ho dopraviť do zdravotníckeho zariadenia. Mal. E. Z. po utrpení inkriminovaných popálením bol nedostatočne a nesprávne ošetrovaný, neboli dodržiavané zásady sterility, nedostatočne boli ošetrované popálené plochy, nesprávny bol postup pri jeho ošetrovaní, neboli mu v dostatočnom množstve podávané tekutiny, keďže boli u neho zistené aj zjavné známky dehydratácie, žiadnym spôsobom mu nebola tliesená bolesť. Prístupom k vzniknutej úrazovej situácii došlo k zamedzeniu poskytnutia nutnej odbornej lekárskej pomoci, pri realizácii ktorej správnu liečbou mal. E. Z. v nemocničnom zariadení mohlo byť riziko jeho smrti znížené na minimum. U mal. E. Z. sa hneď po vzniku popálením začal rozvíjať popáleninový šok a v progresii rozvoja šoku, ako celkovej reakcii organizmu na popálenie rozsiahlej plochy tela k rozvoju dôsledkov šoku, až nakoniec v ranných hodinách krátko pred 06.00 hod. dňa 16.09.2011 došlo k zlyhaniu obehu a dýchania, ktorých činnosť sa ani resuscitačným úsilím privolanej Rýchlej lekárskej pomoci ani pokračujúcou resuscitáciou v Univerzitnej nemocnici Martin nepodarilo obnoviť a stabilizovať a tým zvrátiť daný stav v prospech zachovania života

mal. E. Z.. Resuscitácia bola ukončená ako neúspešná a 16.09.2011 o 07.15 hod. bola konštatovaná jeho smrť. K zraneniu najväčšieho rozsahu a najzávažnejšieho charakteru vedúceho k smrti predstavujú popáleniny prvého až tretieho stupňa, ku ktorým došlo dňa 14.09.2011. V závere znaleckého posudku znalci ustálili, že v prípade úmrtia maloletého E. Z. ide o smrť násilnú pre jej všeobecnú podstatu, ktorá je v priamej príčinnej a časovej súvislosti so vznikom popálením prvého až tretieho stupňa postihujúcich 42 % povrchu tela, ktoré utrpel dňa 14.09.2011 v rodinnom dome č. XX R. E. Č., Z. Q. Q., konaním inej osoby.

Znalkyňa MUDr. Soňa Fabiánová na hlavnom pojednávaní predniesla znalecký posudok v zhode s tým, ako bol písomne vyhotovený a navyše vypovedala, že pri danom rozsahu popálením nie je možné, aby vznikli mal. E. Z. pri samosprchovaní. Je vylúčené, aby sa maloletý s takouto horúcou vodou sprchoval na tak rozsiahlej časti svojho tela. K dobe pôsobenia horúcej vody je možné predpokladať, že zranenia vznikli počas afektu konajúcej osoby s odhadom na niekoľko málo desiatok sekúnd, teda zrejme 10-20 sekúnd, nejakou určitosťou sa to bližšie ohraničiť nedá. Treba zohľadniť aj to, že dieťa bolo sprchované spredu aj zozadu, stálo s hlavou v predklone, pričom voda pôsobila z pravej časti jeho tela, čo bližšie v znaleckom posudku aj popísali. Pri takomto sprchovaní mohli dobre vzniknúť aj niektoré z popísaných úchopových zranení. Hospitalizácia je u dieťaťa nevyhnutná už pri popáleninách nad 10 % povrchu tela. Nevylúčila, vzhľadom k diagnostikovanej hyperkynetickej poruche správania, že v prvej fáze formy šoku popálenia mohol pobežovať po byte, pozerať televízor, avšak muselo to byť s určitými bolestivými obmedzeniami. Nevie si predstaviť, že by neplakal, že by tie popáleniny neboleli. V druhej fáze šoku už upadal do apatie, dostavila sa bledosť, studený pot a následky dehydratácie, až nakoniec došlo k plnému rozvoju šokového stavu so zlyhaním vitálnych funkcií a k smrti. K verzii obžalovanej uviedla, že túto verziu vylučuje, lebo by nedošlo k tak rozsiahlemu popáleniu a normálnou reakciou by bolo, že sa dieťa snaží pred horúcou vodou uniknúť a aj pri tvrdení verzii položennej hadice na zemi vylučuje, vzhľadom na zistený charakter a rozsah popálením tak, aby táto verzia bola akceptovateľná. Výslovne uviedla, že z charakteru zranení je doslova vidieť, že mal. E. Z. bol striekaný hadicou inou osobou. Aj napriek tomu, že mal. E. mal diagnostikovanú hyperkynetickú poruchu správania, nebol mentálne postihnutý a aj vo svojom veku by sa snažil pred horúcou vodou uniknúť.

Znalec MUDr. Andrej Hajtman, ako druhý zo znalcov vypracujúci znalecký posudok vo veci súdnej pitvy nebohého mal. E. Z., predniesol znalecký posudok v zhode tak, ako bol vypracovaný, potvrdil jeho správnosť a úplnosť a potvrdil svoje súhlasné názory aj správnosť vyjadrení znalkyne MUDr. Soni Fabiánovej na skoršom hlavnom pojednávaní a sám nemá dôvod ich meniť a ani dopĺňať. Následne na otázky vypovedal na hlavnom pojednávaní, že sprchovanie mal. E. Z. trvalo rádovo niekoľko desiatok sekúnd, pričom minimálny čas bol desať sekúnd, skôr však niekoľko desiatok sekúnd. Boli zistené poranenia, ktoré boli odlišné od popálením tak, ako sú uvedené v znaleckom posudku a zodpovedajú úchopovým poraneniam. Berúc do úvahy polohu poškodeného, miesta poranení pri utrpení popálením konštatoval, že tieto podliatiny a úchopové poranenia mohli veľmi dobre vzniknúť pri polohe vyvodenej v znaleckom posudku - uchopením a pridržaním pri sprchovaní horúcou vodou. Z charakteru poranení poškodeného, mechanizmu ich vzniku, rozsahu a umiestnenia konštatoval, že je vylúčený vznik popálením pri samosprchovaní, tiež že by voda samovoľne, nekontrolovateľne striekala z hadice, čo nie je možné v danej konkrétnej veci, resp. je to vysoko nepravdepodobné a to aj v prípade striekania horúcej vody bez ružice. Pôsobenie horúcej vody bolo intenzívne a nie náhodné na telo poškodeného. Súčasne je veľmi málo pravdepodobné až vylúčené, že by popáleniny vznikli pri úteku poškodeného z vane, i v eventualite náhodného spustenia horúcej vody batériou a následným samopohybom hadice, keďže by museli byť zasiahnuté a lokalizované následne popáleniny aj v nižších etážach tela, predkolenie, spodná časť nohy, päta a podobne. Poukázal na to, že u detí je vnímanie bolesti oveľa intenzívnejšie, vedie k obrane, prejavu bolesti plačom. Dospelý človek, nieto dieťa, by teplotu vodu vzhľadom na stupeň zistených popálením, t.j. až tretieho stupňa musel vyhodnotiť ako horúcu. Je vyslovene nepravdepodobné, že by sa poškodený začal oblievať touto vodou a neprestal by s tým, berúc do úvahy, že poškodený bol fyzicky zdravý a to, čo sa stalo, by nedokázal sám absolvovať vzhľadom na pôsobenie horúcej vody, minimálny čas tohto pôsobenia, lokalizáciu, rozsah a charakter pôsobenia na telo poškodeného. V znaleckom posudku popísali hyperkynetickú poruchu správania v rovine informatívnej, t.j. opisovo. Vylúčil, že by sa poškodený mal v stoj oblívať horúcou vodou sám a že by s tým neprestal a za vyslovene nepravdepodobné, ako už skôr uviedol, by bola obhajobou uvádzaná alternatíva pri úniku poškodeného z vane po náhodnou kontakte s prúdom horúcej vody. K tomuto záveru uviedol, že sa stotožňuje so svojou kolegyňou, že poškodený bol striekaný hadicou inou osobou - a to horúcou vodou. Poukázal aj na to, že v prípade nebráneného úniku poškodeného z vane,

s poukazom na to, že išlo o hlbokú vaňu, by bol rozsah popálením viditeľný aj na úplne iných oblastiach tela a to aj v jeho nižších etážach. Rovnako tak ďalšia uvádzaná varianta obhajobou, že by poškodený chaoticky unikol z vane, je veľmi nepravdepodobná, lebo aj v tomto prípade by museli byť popáleniny aj na iných lokalitách, t.j. v nižších dolných etážach tela. K prípadnej ružici na sprche uviedol, že táto má väčší rozptyl, keďže hadica má prúd a vtedy by o to viac boli spôsobené poranenia aj v oblasti dolnej časti nôh. Náhodnosť postriekania horúcou vodou za daných a zistených okolností uviedol za vysoko nepravdepodobnú až vylúčenú.

Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru vypracoval znalecké posudky, z ktorých vyplýva, že vo výteroch spod nechťov mal. E. Z. bola analyzovaná a izolovaná DNA pochádzala od osoby mužského pohlavia a nebola zhodná s DNA profilmi C. S., E. S.I. a I. S.. Súčasne u nich prítomnosť DNA profilov vo výtere spod nechťov nebola zistená. Z ďalšieho posudku vyplýva, že stopa, ktorá im bola predložená, obsahovala olej na opaľovanie Nubian s ochranným faktorom 6, ktorý sa používa ako ochrana kože pred nadmerným pôsobením slnečného žiarenia a išlo o olej, ktorým obžalovaná aj s dcérou mala natierať poranené miesta nebohého E. Z..

Nebohý mal. E. Z. bol pre hyperkynetickú poruchu správania a atypickú situáciu v rodine hospitalizovaný v detskej psychiatrickej liečebni, zle znášal odlúčenie od rodiny vzhľadom k svojmu veku a vyžadoval dohľad sociálneho kurátora. Veľa písomností, ktoré sú obsahom spisu, sa vzťahovalo k problémom v rámci výchovy a starostlivosti o deti v rodine Z.. Podľa psychiatrov bola u mal. E. Z. prognóza pozitívnej zmeny veľmi dobrá s tým, že ak by problémy pretrvávali, mala byť daná potreba uvažovať nad jeho umiestnením v špecializovanom zariadení. Zo záznamov ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice vyplýva, že aj mal. E. Z. mal problematické správanie a že obžalovaná priznala, že jeho správanie nezvláda, že vzhľadom k hospitalizácii v psychiatrii v Kremnici bolo doporučené, ak bude pretrvávať výchovná a sociokultúrna deprivácia dieťaťa, zvažovanie ústavnej výchovy. Obžalovaná poukazovala na nevhodné správanie mal. E. Z..

Zo zápisnice o ohliadke miesta činu s pripojenou fotodokumentáciou vyplýva popísanie nehnuteľností v smere ich kúpeľne s vaňou o dĺžke 170 cm, šírky 70 cm a výške 78 cm s pripojeným bojlerom nad vaňou, s napojenou pákovou batériou s čiernou hadicou bez sprchovej ružice. Obsahom spisu je aj fotodokumentácia z ohliadky tela nebohého mal. E. Z..

Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/215/2010 bolo rozhodnuté o zverení maloletých detí Z., v tom aj maloletého Mareka, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom E.S. S. a C. S., počnúc dňom 01.07.2010 a v rámci tohto rozhodnutia bolo rozhodnuté aj o povinnosti rodičov uhrádzať výživné na maloleté deti k rukám starých rodičov.

Súčasťou spisového materiálu je aj záznam, ktorý bol spísaný na ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice dňa 30.09.2011 ako o ňom vypovedala svedkyňa E.. L. P..

Zo správy Detskej psychiatrickej liečebne Hraň je konštatovaná u mal. E. hyperkynetická porucha správania, pri ktorej však nie je obvyklé sebapoškodzovanie a počas liečby u nich takéto prejavy u mal. E. Z. neboli ani pozorované. Tento bol po nadviazaní kontaktu s okolím zvládnuteľným, pomočovanie a pošpiňovanie nebolo prítomné, pričom ak by sa po prepustení z hospitalizácie uvedené vyskytlo, považovali by to za dôsledok výchovného pôsobenia a nutného regresu v správaní dieťaťa. Keďže si neboli istí prostredím, do ktorého mal. E. prepúšťali, odporúčali dispenzarizáciu u pedopsychiatria a dohľad sociálneho kurátora. Stav dieťaťa si vyžadoval individuálny prístup, dohľad dospeléj osoby a tiež dohľad sociálneho kurátora. Detskú psychiatrickú ambulanciu mal. E. navštívil iba dvakrát, a to vždy iba po skončení hospitalizácie v zdravotníckom zariadení. Prvá návšteva bola dňa 04.11.2010 a druhá dňa 07.04.2011, pri ktorej bola prítomná stará matka (obž.) a bol jej doporučený dohľad sociálnym kurátorom.

Zo správy MUDr. Martina Čiliaka, praktického lekára pre deti a dorast vyplýva, že vychádzajúc zo zdravotnej dokumentácie, bol mal. E. Z. v dobrom fyzickom stave, jeho ambulanciu nenavštevoval pravidelne, pričom posledná návšteva bola dňa 02.03.2010 a aj to v sprievode matky mal. E. z dôvodu preventívnej lekárskej prehliadky v treťom roku života. Po pobyte v liečebni Hraň chodila dávať predpisovať lieky stará matka, pričom však sa k fyzickému a psychickému stavu maloletého E. od 02.03.2010 nevie vyjadriť, pretože mal. E. jeho ambulanciu nenavštívil. Uviedol, že stará matka - obžalovaná mu pri predpisovaní liekov dvakrát spomenula, že mal. E. bol chorý a preto ním bola

požiadaná, že s ním musí prísť na vyšetrenie do ambulancie. Odporúčal jej aj opätovnú návštevu spádového detského psychiatria. Tomuto však, vychádzajúc z dôkazov, reálne s efektívnym dosahom na mal. E. Z. nedošlo.

Zo správy obce E. Č.L. vyplýva, že na rodinu S. neboli žiadne sťažnosti, neboli riešené s nimi problémy, zobrali si do ich náhradnej osobne starostlivosti svoje vnúčatá, neboli nikdy obcou riešení, nemajú vedomosť o tom, že by v ich rodine boli problémy. Obžalovaná sa do ich obce nastťahovala 14.07.2005 s manželom, dcérou a synom a žijú podľa nich obyčajný, verejnosti nie známym životom, obžalovaná sa do života obce a organizácii nezapája, nenavštevuje kultúrne podujatia, ktoré obec organizuje, nebola riešená na komisii pre ochranu verejného poriadku. Tiež obec poukázala na to, že obecný úrad je na úplne inej strane, ako býva obžalovaná. Do roka ju vidia 1-2 krát. Z pracovného posudku na obžalovanú vyplýva, že pracuje v spoločnosti DH-Personal, s.r.o., Bratislava od 15.1.2014, pričom na ňu nie sú žiadne sťažnosti, ani na jej zverenú prácu, úlohy si plní podľa očakávania. Vychádzajúc z výpisu z registra priestupkov obžalovaná nemá žiaden záznam o priestupku a vychádzajúc z lustrácii evidencie Ministerstva Spravodlivosti, vrátane odpisu z registra trestov vyplýva, že obžalovaná doposiaľ súdom trestaná nebola.

Okresný súd v Martine po riadení vykonaného dokazovania postupom uvedeným v Trestnom poriadku, prihládajúc na dôkazy vykonané na verejnom hlavnom pojednávaní, predovšetkým stranami, pri zachovaní ich rovnosti, viazaný byť aj právnym názorom vysloveným v uznesení Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/87/2013 zo dňa 27.8.2013 a vzhľadom k výsledkom znova vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností v tejto trestnej veci jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či by ich obstaral sám alebo orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán, a takto mal jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obž. E. S. skutkom uvedeným aj vo výrokovej časti tohto rozsudku svojim priamym úmyselným konaním naplnila všetky zákonné znaky žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., keď týrala blízku osobu - mal. E. Z., ktorý bol v jej starostlivosti, keď mal. E. Z. bol príbuzný obžalovanej E. S. v priamom pokolení, t. j. starý rodič a vnuk, s definíciou blízkej osoby v zmysle § 127 ods. 4 Tr. zák., v starostlivosti bol mal. E. Z. na základe rozhodnutia Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/215/2010 od 01.07.2010, spôsobujúc obž. E. S. mal. E. Z. fyzické a psychické utrpenie bitím, spôsobením popálení rôzneho druhu, pohrdavým až zlostným zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, bezdôvodným odopieraním ošatenia, hygieny a zdravotnej starostlivosti tým, že ho opakovane sprchovala ľadovou vodou (za trest, keď sa pošpinil), keď mu opakovane zväzovala ruky (dokonca za chrbtom) i nohy, keď ho zatvárala do igelitového vreca na odpadky, keď ho bila remeňom, nahého ho nechávala spať na zemi (keď sa pocikával a pokakával), nepúšťala ho z domu, nenavštevovala s ním pediatrickú ani inú odbornú ambulanciu aj napriek tomu, že mala vedomosť o zdravotnom stave mal. E. Z. a tento si takéto návštevy vyžadoval a spôsobiac mu popáleniny dňa 14.09.2011 v takom rozsahu a takého charakteru, že to viedlo k smrti mal. E. Z., pričom k vzniku rozsiahlych popálení došlo v dôsledku konania obžalovanej, ktorá mal. E. osprchovala horúcou vodou a tým, že mu neposkytla, resp. nezabezpečila nevyhnutnú, odbornú a správnu lekársku pomoc, nechala ho v podstate umierať a v konečnom dôsledku i zomrieť. Napriek obhajobe obžalovanej a jej vyhláseniu o nevine a nevedomení si, že by sa dopustila trestnej činnosti je jej vina jednoznačne a bez pochybností preukázaná vykonaným dokazovaním a jeho výsledkami tak, ako to už bolo v odôvodnení tohto rozsudku uvedené, pričom ustálené konanie obžalovanej má znaky až „obludnosti“, je konštatované hrubé fyzické aj psychické utrpenie a ťažké príkorie na mal. E. Z. priečiace sa normálnej výchove a starostlivosti o dieťa, napriek tomu, že mal. E. Z. bol dieťaťom problematickým, v žiadnom prípade to však nemohlo a nesmelo vyústiť do takého konania obžalovanej akého sa dopustila s fatálnym dôsledkom u mal. E. Z.. Ako už okresný súd uviedol, vo veci vystupujú dvaja priami svedkovia v podstatnej časti konania a zaobchádzania obžalovanej s mal. E. Z., a to sv. H. Z. I. D. Z., ktorí akokoľvek je to nepochopiteľné, - keď ako rodičia videli, čo robí obžalovaná s ich synom, je to prejav nehodný, - avšak svoje nenáležité správanie vysvetlili tým, že mali strach a obavu, že obžalovaná na nich podá trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti, ktorá im bola určená súdnym rozhodnutím, a ktorú si neplnili. Bolo tiež preukázané, že obžalovaná nevenovala dostatočnú pozornosť lekárskej starostlivosti, ktorá bola u mal. E. Z. potrebná, a o ktorej vedela, boli jasne diagnostikované poruchy správania, nenavštevovala s ním ani praktického lekára pre deti a dorast. Nedá sa v tejto súvislosti nekonštatovať, že obžalovaná je pritom osobou, ktorá vychovávala svoje vlastné deti a musela byť schopná posúdiť, že u mal. E. Z. je o to viac táto potrebná, popri bežnej osobnej starostlivosti, inak povedané, že obžalovaná je osobou, ktorá má

vlastné deti a má nepochybné skúsenosti s výchovou detí a aj teda vedomosť o povinnosti starostlivosti o ich zdravotný stav. Bez akýchkoľvek pochybností bola obhajoba obžalovanej - v súvislosti so zraneniami, ktoré boli spôsobené pri sprchovaní horúcou vodou, a ktoré viedli k smrti nebohého mal. E., - vyvrátená jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vypracovaným znaleckým posudkom a aj výsluchmi oboch znalcov, ktorých výpovede sú celkom jasné, zrozumiteľné, logické a odborne fundovane podložené a u súdu nespôsobili žiadnu nedôveryhodnosť alebo pochybnosť, napriek stále tvrdenej a opakovanej obhajobe obžalovanej, táto tak ostáva osamotenou, nelogickou a ničím nepodporovanou. Výpovede priamych svedkov H. Z. I. D. Z. v konaní obžalovanej sú logické, zrozumiteľné v tom podstatnom a významnom z hľadiska Trestného zákona a žalovaného zločinu, súladné nielen samé o sebe ale aj vzájomne, dokonca v niektorých častiach i s výpoveďou samotnej obžalovanej, ktorá napríklad priznala, že mal. E. zväzovala, že ho dávala spať na zem, že býval nahý. Pri opätovnom vykonávaní dokazovania súdom nedošlo k žiadnym skutočnostiam, ktoré by sponchybňovali u týchto dvoch svedkov to, čo konštatoval už krajský súd, že ich výpovede sú považované za jasné, zrozumiteľné, presvedčivé, splňajúce všetky atribúty plnohodnotných a nepochybniteľných, usvedčujúcich dôkazných prostriedkov popritom, že nebol zistený žiadny motív týchto svedkov krivo obviniť alebo ublížiť osobe, ktorá sa starala o ich deti. V nadväznosti na výpovede ďalších vypočutých svedkov súd konštatuje, že i keď tieto neboli priameho charakteru, ich obsah môže byť veľmi dobre ovplyvniteľný tým, že napr. u mal. E. Z. v súvislosti s výpoveďou svedka H. E. v zhode so znaleckým posudkom, nemuselo byť jednoznačne viditeľné, že má spôsobené zranenia takéhoto typu zvlášť vo fáze, v akej sa mohol nachádzať, v súvislosti s výpoveďou svedkyne S. P., ktorá poukazovala na to, že v podstate nemali vzájomné vzťahy a nemala čas sledovať situáciu v rodine S.. Tieto výpovede, obdobne tak výpoveď svedkyne E. P. a sv. T. Q., vo vzťahu k dôvodnosti nemohli byť vyhodnotené v prospech obžalovanej, pretože osobné prešetrovanie v rodine a návštevy boli robené dvakrát do roka a sú teda v tom, čo súd prejednával, právne bezvýznamné ako dôkaz, ktorý by mohol byť akceptovaný v smere vierohodnosti výpovede obžalovanej, v súvislosti s ich vyjadreniami, že nevideli žiadne známky násilia na mal. E. Z.. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd precizoval skutok oproti obžalobe v tom, že obžalovaná nechávala nahého mal. E. Z. spať na zemi preto, lebo sa pocikával a pokakával tiež, že ho zatvárala do vreca na odpadky, ktorý bol igelitový a že rozsiahle popáleniny boli mal. E. Z. spôsobené obžalovanou aj v oblasti prednej a zadnej časti trupu, čo jest z dôvodu bližšej a presnejšej charakteristiky a konkretizácie jednej časti zranení, a že správanie obžalovanej a zaobchádzanie bolo nielen pohrdavé, ale až zlostiné. Súd odmietol vykonať obhajobou navrhované dokazovanie vyšetrením duševného stavu sv. H. Z. I. J. D. Z., aj následne na ďalšom hlavnom pojednávaní obhajobou navrhované vykonanie dokazovania znaleckým posudkom znalcov z oblasti psychiatrie a psychológie, vo vzťahu k hyperkynetickej poruche správania poškodeného a vplyvu na priebeh skutku, ako nedôvodné, nemajúce vzťah k veci a žiadané len v snahe predĺžiť konanie, pričom na vyšetrenie duševného stavu svedkov H. Z. a D. Z. neboli splnené vyžadované podmienky v zmysle ustanovenia § 150 Tr. por. navyše ani z ich vystupovania, či už pred orgánmi prípravného konania, pred skoršou zákonnou sudkyňou a senátom, tak isto v tomto konaní pred aktuálnym senátom, keď obaja svedkovia boli prítomní na súde, prejavovali sa a vystupovali, nebolo zistené, že by mohli byť také pochybnosti o ich duševnom stave ako to predpokladá ust. § 150 Tr. por.. Takýto postup, keby súd prijal, by bol nadbytočný a neodôvodnený s poukazom tiež na to, že listiny, ktoré k duševnému stavu H. Z. predložila obhajoba sú z dávnej doby (viac ako 20 rokov) a v žiadnom prípade neboli zistené obhajobou tvrdené závažné pochybnosti v súvislosti s ich schopnosťou vnímať, reprodukovať skutočnosti, o ktorých vypovedali. To, že v rodine Z., a teda aj u H. I. D., boli problémy je jednoduchom faktom, ktorý je, a ktorým sa zaoberal súd v rámci civilného konania a v rámci dôvodov a opodstatnenosti náhradnej osobnej starostlivosti. Rovnako tak druhý už uvedený návrh na dokazovanie znaleckým posudkom znalca z oblasti psychiatrie a psychológie vo vzťahu k hyperkynetickej poruche správania poškodeného - neb. mal. E. Z. a vplyvu na priebeh skutku, je bezpredmetný, keďže mal. E. zomrel a znalecké dokazovanie by mohlo vychádzať len zo všeobecných vedomostí a znalostí znalcov, ktoré už sú obsahom spisu, a ktorými sa v opisovej rovine zaoberal aj už vypracovaný znalecký posudok. Popri tomto súd mal dostatok iných - už rozvedených - dôkazov, ktorými bol zistený potrebný skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Po zhodnotení všetkých v tomto rozsudku uvádzaných okolností, súd pri úvahách o druhu a výmere trestu prihliadol na skutočnosť a zásadu ukladania trestu, že tento má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Súčasne tým trest vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, teda postupom podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. a následne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr.

zák. na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, tiež na jeho pomery a možnosti nápravy. Okrem už uvedených skutočností v odôvodnení tohto rozsudku súd nezistil u obžalovanej žiadnu príťažujúcu okolnosť, zistil však poľahčujúcu okolnosť v zmysle ust. § 36 písm. j/ Tr. zák., t. j. že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život. Následne v súlade s ust. § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musel prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti jednej poľahčujúcej okolnosti k neexistencii príťažujúcej okolnosti a za takéhoto stavu, musel podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby znížiť o jednu tretinu, a keď pri ust. § 208 ods. 2 Tr. zák. je ustanovený trest odňatia slobody na 7 rokov až 15 rokov, po znížení hornej hranice takto zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu je dané rozpätie trestnej sadzby, v rámci ktorej mohol súd ukladať trest odňatia slobody obžalovanej v dolnej hranici 7 rokov odňatia slobody a v zníženej hornej hranici trestu odňatia slobody 12 rokov 4 mesiace. Pokiaľ súd uložil obžalovanej trest odňatia slobody v dolnej polovici takto určenej trestnej sadzby, avšak pri jej strede, t. j. vo výmere 9 rokov, postupoval tak z dôvodu priebehu a charakteru, typu - až obľudnosti - jej konania, tiež dobu, po ktorú sa tak dialo - pravdepodobne viac ako jeden rok, tiež k veku mal. E. v tom čase - 4 roky, jeho bezbrannosť a odkázanosť na iných, tiež na fakt, čo všetko si musel vytrpieť, naposledy s prežívaním utrpenia od 14.09.2011 až po fatálny následok - jeho smrť dňa 16.09.2011 s dôrazom na to, že ak by aspoň v tomto čase bola obžalovaná konala a zabezpečila včasnú odbornú lekársku pomoc po vzniku rozsiahlych popálenín a ich nepochybného prejavovania sa, mal. E. Z. s vysokou pravdepodobnosťou mohol žiť. Keďže zo zákona je trest uložený v takejto výmere trestnom nepodmienečným, musel súd rozhodovať o jej zaradení na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody a pokiaľ ju zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, postupoval tak v súlade s ust. § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., keďže doposiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd v Martine. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

O prípadnom odvolaní rozhodne Krajský súd Žilina.

Odvolanie má odkladný účinok.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku prechádzalo